

Јачање отпорности на природне катастрофе и унапређење стратегије припремности - PREPS

ПРИРУЧНИК ЗА ДОДЕЛУ МАЛИХ ГРАНТОВА

ЗА

МЕСНЕ ЗАЈЕДНИЦЕ И ОРГАНИЗАЦИЈЕ ГРАЂАНСКОГ ДРУШТВА (ОГД)

Фебруар 2024. године

1. УВОД У АКТИВНОСТИ И ПРОГРАМ МАЛИХ ГРАНТОВА

Пројекат „Јачање отпорности на природне катастрофе и унапређење стратегије припремности“ у Босни и Херцеговини (БиХ) и Србији – ПРЕПС II¹, који се финансира средствима Америчке агенције за међународни развој – Уред за хуманитарну помоћ (USAID BHA), реализује Catholic Relief Services (CRS) са партнерима за Србију, Caritas Србије и Човекољубље, Добротворна фондација СПЦ. Циљ пројекта ја да БиХ и Србија постану отпорније на понављајуће природне и друге катастрофе. Пројектом ПРЕПС II ће се подстаки и унапредити сарадња између локалних самоуправа укључених у ПРЕПС II, месних заједница и других организација које су у систему смањења ризика од катастрофа.

Програм доделе малих грантова једна је од компоненти Пројекта ПРЕПС II, који има за циљ да мештани месних заједница унапреде своја знања и вештине укључујући се у активности смањења ризика од природних и других катастрофа. Мали грантови треба да имају позитиван ефекат на јачање припремности месних заједница и њиховог активног учешћа у управљању ризицима од природних и других катастрофа. Локалне заједнице у Србији укључене у ПРЕПС II, а чије месне заједнице имају могућност да се пријаве за доделу малих грантова, су: Врњачка Бања, Горњи Милановац, Љубовија, Нови Пазар, Ђићевац, Крушевача, Варварин, Прокупље.

Кроз програм доделе малих грантова, финансираће се најбоље оцењени пројектни предлози које предложе:

- месне заједнице (МЗ), како би реализовале мере и активности препознате у Акционим плановима које су саме израдиле у оквиру пројекта;
- организације грађанског друштва (ОГД), како би решиле проблеме из локалних средина, а да се тичу области припремности на природне и друге катастрофе.

Месне заједнице и релевантне организације грађанског друштва могу у предлог пројекта да укључе и друге локалне актере који ће допринети финансирању и реализацији предлога пројекта, као што је јединица локалне самоуправе (ЈЛС).

Могућност предлагања пројекта имају релевантне организације грађанског друштва чије су области деловања смањење ризика од природних и других катастрофа кроз јачање свести становништва о могућим ризицима, спречавање и управљање ризиком од настанка криза, природних и других катастрофа, јачање локалних капацитета за смањење ризика од природних и других катастрофа, изградња културе превенције ризика и подизање свести о потребама јачања спремности и отпорности заједница на природне и друге катастрофе са фокусом на припремност и превенцију, рад и промовисање заштите и очувања животне средине и смањења негативних утицаја климатских промена, као и заштита и спашавање.

Мали грантови ће се доделити месним заједницама и релевантним организацијама грађанског друштва чији пројектни предлози испуне критеријуме и буду оцењени највећим бодовима.

У случају да два или више предлога пројекта имају исти број бодова, предност ће се дати пројектима који:

- укључују већи број учесника кроз активизам и волонтерски рад мештана месне заједнице;
- МЗ / ОГД са већим бројем жена и младих у свом раду и процесу доношења одлука,
- МЗ / ОГД које кроз своје активности деловања укључују особе са инвалидитетом.

---

¹ „Јачање отпорности на природне катастрофе и унапређење стратегије припремности“ у Босни и Херцеговини и Србији – ПРЕПС II. Период имплементације мај 2023 - мај 2025.

У општини Врњачка Бања кроз Пројекат ПРЕПС II биће, кроз набавку роба и услуга подржана 3 (три) прворангирана проектна предлога. Појединачни износ за сваки одобрени предлог пројекта не може прећи 3.000 УСД.

Предлог пројекта може обухватити следеће активности усмерене на смањење ризика од природних и других катастрофа у месним заједницама:

- чишћење канала и пропуста за одвод вода од падавина у МЗ у којима је повећан ризик од поплава;
- еколошке акције чишћења отпадног материјала и наноса, шиља и самониклог растинја са обалних појаса корита река и потока (које су у надлежности ЈЛС);
- акције пошумљавања деградираних и подручја погођених пожарима;
- чишћење или уклањање дивљих депонија;
- набавку опреме која ће допринети повећаној отпорности МЗ на природне и друге катастрофе (нпр. опрема за унапређење система раног упозорења, гашење почетних пожара, опрема за уклањање снега и леда у руралним подручјима, лична заштитна опрема, ручни алати и уређаји за чишћење и одржавање површина итд.);
- реализација обука и оспособљавања;
- опремање повереника цивилне заштите у МЗ материјално-техничким средствима за ефикасније деловање у случају природних и других катастрофа;
- спровођење кампања за унапређење и подизање знања мештана МЗ о превенцији и припремности на природне и друге катастрофе, спровођење савремених едукативно-информативних кампања подизања свести, кампања о важности разумевања ризика, кампања о радњама и поступцима за припрему и одговор на катастрофе, развијање свести грађана о утицају климатских промена на ризике од катастрофа, кампања о важности очувања животне средине и сл.;
- обележавање евакуационих путева, објеката и сл.;
- процене, анализе, израда техничке документације, студија и планова за превенцију и заштиту од природних и других катастрофа;
- остале активности усклађене са пројектним циљевима и критеријумима.

Мали грантови треба да буду од користи за ширу заједницу и усмерени на јачање информисаности и знања грађана о спровођењу адекватних превентивних мера и мера смањења ризика од природних и других катастрофа.

2. НЕПРИХВАТЉИВИ ТРОШКОВИ

Средства из Пројекта ПРЕПС II се не могу користити за:

- стицање профита;
- набавку војне опреме;
- набавку опреме и услуга за подршку полицији или другим активностима спровођења закона;
- набавку канцеларијске опреме;
- набавку опреме за надзор и праћење;
- набавку опреме и услуга намењених за побачаје;
- набавку луксузне робе и коцкарске опреме;
- набавку опреме за модификацију временских прилика;
- финансирање приватних церемонија, забава, прослава и трошкова „репрезентације“;

- набавку пољопривредних производа, моторних возила, фармацеутских производа, контрацептивних средства, коришћене опреме, пестицида и вештачких ђубрива;
- набавку робе или услуга из земља или од снабдевача који се налазе на УСАИД-овој консолидованој листи забрањених, суспендованих или неподобних подуговарача. Листа се може наћи на интернет страници System for Award Management (SAM) at <https://www.sam.gov> или на U.S. Department of Treasury Office of Foreign Assets (OFAC) <http://sdnsearch.ofac.treas.gov/Default.aspx>;
- финансирање претходних обавеза, дуговања или казни које су одређене примаоцу гранта;
- набавку алкохолних пића;
- финансирање грађевинских радова;
- накнаде за координаторе пројекта испред МЗ / ОГД и учесника у реализацији малих грантова;
- реализацију активности на приватном поседу;
- набавку опреме или услуга за активности које нису неопходне за постизање циљева гранта утврђених кроз пројекат ПРЕПС II.

3. МЕТОДОЛОГИЈА

МЗ и ОГД могу аплицирати појединачно или се могу удржити и поднети заједнички проектни предлог (две или више МЗ или ОГД и МЗ), **а који ће се посматрати као један предлог пројекта**. У том случају се не удржују расположива средства за реализацију пројектног предлога. Биће додељена укупно 3 (три) мала гранта за реализацију пројектних предлога достављених од стране МЗ, а највише један може бити додељен ОГД. За потребе припреме и реализације пројекта, МЗ и ОГД могу да укључе и друге институције, појединице и ОГД. У том случају, они не могу да буду директни корисници роба и услуга и њихово ангажовање не може да буде финансијски компензовано кроз буџет предлога пројекта. Свака од ОЦД и укључених МЗ може да достави само по један предлог пројекта.

Предлог пројекта је потребно доставити у формулару Пријавни формулар за мале грантове.

Радна група (РГ) ће организовати консултативну радионицу са представницима МЗ и ОГД, везано за појашњење критеријума и израду предлога пројекта. МЗ и ОГД ће припремити предлог пројекта за мале грантове, које ће Комисија разматрати (што може да укључи и обилазак терена, зависно од врсте и комплексности предлога) и бодовати у складу са критеријумима који следе у наставку документа. Трочлану комисију именује Човекољубе и састоји се од три члана. Један члан је главни координатор РГ, а два члана су представници Човекољубља. Након извршене процене и бодовања, Комисија ће доставити листу рангираних пројектних предлога Председнику Општине на коначну сагласност, од којих три прворангирана мала гранта могу бити подржана средствима пројекта ПРЕПС II.

Након писмене сагласности Председника Општине, сви подносиоци пројектних предлога ће бити писмено обавештени од стране РГ о одлуци Комисије. Свим подносиоцима пројектних предлога ће се омогућити период од 8 дана за додатна питања и евентуалне приговоре на одлуку Комисије. Приговори се достављају Човекољубљу на имејл asistent@covekoljublje.org. Након истека рока од 8 дана, Човекољубље и ЈЛС ће потписати трипартитне уговоре са корисницима малих грантова. У оквиру уговора о малим грантовима ће се дефинисати све

обавезе и одговорности уговорних страна у процесу, укључујући евентуално новчано и неновчано учешће ЈЛС у реализацији малих грантова.

Представници МЗ / ОГД имају обавезу да у року од 15 дана након завршетка малог гранта, Човекољубљу на имејл asistent@covekoljublje.org доставе:

- наративни извештај о реализованом малом гранту;
- финансијски извештај за део средстава која ће као корисник кроз евентуалну новчану контрибуцију осигурати из других извора финансирања,
- фотографије о спроведеним активностима у оквиру малог гранта,
- правилно попуњен образац са списком учесника и потребним подацима (образац ће бити достављен МЗ / ОГД којима буде одобрен мали грант).

Човекољубље ће извршити набавку роба и услуга за одобрене мале грантове. Човекољубље ће у сарадњи са именованим представником Радне групе и МЗ / ОГД, надгледати спровођење малих грантова. ЈЛС може, уколико је заинтересована, суфинансирати реализацију малих грантова са максимално 49% властитих ресурса у односу на вредност малог гранта, а који могу бити осигурани кроз удруживање средстава, особља или опреме. Ако је потребно, ЈЛС ће осигурати неопходне дозволе за спровођење малих грантова. Медијску промоцију малих грантова потребно је претходно координисати и за исту добити сагласност од Човекољубља. Медијска промоција може укључивати изјаве за медије, медијско праћење догађаја, израду пројектних табли, објаве на интернет страницама, употребу логотипа пројекта и сл.

Предлог пројекта, достављен од стране МЗ / ОГД, треба да:

- укључи активности произашле из Акционог плана за смањење ризика од природних и других катастрофа (у даљем тексту: Акциони план) кога је развила МЗ;
- буде реализован на територији једне или више месних заједница укључених у пројекат ПРЕПС II;
- мобилише мештане МЗ на учешће (кроз волонтерски рад, ангажман машина, логистичку подршку, итд.);
- укључи припаднике рањивих група из МЗ кроз припрему или учешће у спровођењу малог гранта (младе, жене, особе са инвалидитетом, итд.);
- правилно и одговорно користи природне, културне, историјске или било које друге материјалне и нематеријалне ресурсе;
- осигура да су предложени трошкови реални и не прелазе максимални износ **од 3.000,00 USD** у динарској противвредности (максимални износ одобренох средстава, не укључујући трошкове ПДВ-а);
- уколико је потребно, осигура укључивање ЈЛС у реализацији малог гранта;
- укључи показне вежбе о коришћењу опреме / обуке / кампање о подизању свести грађана;
- обезбеди да активности пројекта малог гранта немају директан или индиректан негативан утицај на животну средину и здравље људи². Мали грантови треба да имају позитиван утицај на околину.

² Појам „животна средина“ се употребљава у ширем смислу те подразумева не само еколошке аспекте, већ и питања заштите људи и питања од значаја за друштвену заједницу, као што су културна добра, ненамерно расељавање и утицај на домаће становништво

4. КРИТЕРИЈУМИ ЗА ПРОЦЕНУ И БОДОВАЊЕ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА

Елиминационо критеријуми су:³

1. Предлог пројекта укључује активности на јачању капацитета и смањењу ризика од природних и других катастрофа;
2. Предлог пројекта испуњава административне критеријуме (достављена тражена документација);
3. МЗ је окончала процес обуке за примену методологије Локалног управљања ризицима (ЛУР), анализирала ризике и припремила Акциони план;
4. Предлог пројекта је у складу са Акционим планом МЗ;
5. Мали грант се спроводи у најмање једној укљученој МЗ;
6. Предлог пројекта укључује волонтерско учешће минимално 20 особа;
7. Реализација активности малог гранта не траје дуже од 30 дана. За МЗ рок за реализацију се рачуна након што Човекољубље обезбеди робе и услуге и испоручи их МЗ. За ОГД рок за реализацију малог гранта почиње након потписивања трипартитног уговора. У оба случаја мали грант се сматра завршеним када се Човекољубљу достави завршни наративни извештај, а у случају финансијског учешћа, и финансијски извештај;
8. Тражене робе и услуге су процењене реално и у складу са наведеним износом;
9. Мали грант може да се реализује у оквиру предвиђених средстава, времена и људских ресурса;
10. Активности малог гранта немају негативан утицај на животну средину и здравље људи.

Додатни критеријуми су:

1. Предлог пројекта јасно приказује добробит за ширу заједницу;
2. Предлог пројекта јасно доказује одрживост пројекта након његове реализације;
3. Предлог пројекта укључује жене, младе и припаднике рањивих категорија⁴ на одговарајући и прилагођен начин;
4. Предлог пројекта укључује друге актере (правна лица и појединце) из локалне заједнице кроз волонтерски рад, набавку додатног материјала итд, што се доказује достављањем Изјаве о партнерству са другим актерима;
5. МЗ / ОГД је за реализацију предлога пројекта осигурала додатна финансијска средства у износу од минимално 10%, а максимално 49% вредности пројекта (приложити писмо подршке⁵ од даваоца средстава), из властитих или буџета ЈЛС). Друга евентуална средства (приватног сектора, институција, грађана) која треба да допринесу побољшању ефеката предлога пројекта ће употребити назависно од средстава пројекта ПРЕПС II.
6. Предлог пројекта укључује промоцију активности малог гранта.

³ Пројекти који не испуњавају горе наведене критеријуме неће се узети у даље разматрање.

⁴ Појам „рањиве категорије“ у овом документу укључује особе с инвалидитетом, старије особе, децу.

⁵ Као релевантна документација ће се прихватити уговори или споразуми с правним лицима, односно потписане изјаве од стране физичких лица који јасно дефинишу висину средстава које додељују (писмо подршке).

Поред наведених елиминационих критеријума за доделу малих грантова, свака ОГД мора да достави следеће документе којима доказују да испуњавају услове за учешће у процесу:

- копију решења о упису у регистар удружења и фондација из АПР-а;
- копију акта о оснивању односно Статута (само део који се односи на циљеве и делатности);
- доказ да се у оквиру свог деловања активно бави неким од питања из области смањења ризика од природних и других катастрофа (спречавање и управљање ризиком од настанка криза и природних катастрофа, јачање локалних капацитета за смањење ризика од катастрофа, изградња културе превенције ризика и подизање свести о потребама јачања спремности и отпорности заједнице и појединача на катастрофе) са фокусом на приправност и превенцију, рад и промовисање заштите животне средине и смањења негативних утицаја климатских промена и заштита и спашавање;
- доказ да је активна, преглед реализованих пројеката и активности из делокруга раније наведених области у протеклих 5 година;
- копију завршног годишњег финансијског извештаја за претходну годину (документ биланс стања и биланс успеха);
- доказ о поседовању рачуна у банци.

Поред наведенога, субјекти (појединци, организације или њихово кључно особље, деоничари, директори или партнери) ће се аутоматски сматрати неподобним за пријем малог гранта уколико се нађу на било којој од следећих пописа субјекта и појединача под забраном:

- **System for Award Management (SAM):** (www.sam.gov) (субјект не сме да има активно искључење);
- **The Specially Designated Nationals (SDN) and Blocked Persons List maintained by the U.S. Treasury for the Office of Foreign Assets Control, referred to as the “OFAC List”** (<http://www.treasury.gov/resource-center/sanctions/SDNList/Pages/default.aspx>); и
- **The United Nations Security designation list** (<https://www.un.org/securitycouncil/content/un-sc-consolidated-list>).

Пре одобрења малих грантова Човекољубље ће проверити примаоце гранта на наведеним страницама.

5. ОЦЕЊИВАЊЕ ПРЕДЛОГА ПРОЈЕКТА

У складу са горе описаном процедуром за доделу малих грантова, уколико су испуњени елиминациони критеријуми, Комисија ће приступити разматрању и оцењивању предлога пројекта према критеријумима за бодовање приказаним у доњој табели. Предлог пројекта који не оствари минимално 50 бодова неће бити укључен на ранг листу, а биће изабрана 3 (три) прворангирана. Комисија задржава право да за проектне предлоге који остваре минимално 40 бодова донесе одлуку да исте врати на дораду са роком корекције од 7 радних дана.

У наредној табели дат је опис критеријума по којима ће се оценити пројектни предлози:

ОПИС КРИТЕРИЈУМА И ОЦЕНЕ			
Елиминациони критеријуми:	ДА	НЕ	
Предлог пројекта укључује активности на јачању капацитета и смањењу ризика од природних и других катастрофа			
Предлог пројекта је у складу са Акционим планом израђеним од стране МЗ			
У оквиру предлога пројекта је достављена следећа документација: - Образац пројектног предлога, - Доказ о регистрацији (за ОГД), - Копија акта о оснивању односно Статута (за ОГД), - Доказ да се у оквиру свог деловања активно бави неким од питања из области смањења ризика од катастрофе (за ОГД) - Копија завршног годишњег финансијског извештаја (за ОГД), - Доказ о поседовању банковног рачуна (за ОГД)			
Достављен преглед реализованих пројектних предлога и активности у протеклих 5 година из горе наведених области (за ОГД)			
Предложени буџет пројектног предлога је реалан, јасан и у оквиру расположивих средстава и садржи појашњења ставки, те је подржан одговарајућом пратећом документацијом (предмером радова / спецификацијом опреме, предрачуном који доказује реалност процењеног буџета)			
Предлог пројекта укључује минимално 20 учесника			
Реализација активности малог гранта не траје дуже од 30 дана			
Мали грантови неће имати негативан утицај на животну средину и здравље људи			
Уколико су сви одговори „ДА“ приступа се даљој евалуацији			

ДОДАТНИ КРИТЕРИЈИ	ОЦЕНА
КРИТЕРИЈУМ 1: ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА ЈЕ У СКЛАДУ СА ПОТРЕБАМА И ПРИОРИТЕТИМА ЕВИДЕНТИРАНИМ У АКЦИОНОМ ПЛАНУ МЗ, МАКСИМАЛНО 30 БОДОВА	
КРИТЕРИЈУМ 2: ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА ЈЕ КОРИСТАН ЗА ШИРУ ЗАЈЕДНИЦУ, МАКСИМАЛНО 10 БОДОВА	
КРИТЕРИЈУМ 3: ОДРЖИВОСТ ПРОЈЕКТА, МАКСИМАЛНО 10 БОДОВА	
КРИТЕРИЈУМ 4: ПРЕДЛОГ ПРОЈЕКТА УКЉУЧУЈЕ ЖЕНЕ, МЛАДЕ И ПРИПАДНИКЕ РАЊИВИХ КАТЕГОРИЈА НА ОДГОВАРАЈУЋИ И ПРИЛАГОЂЕН НАЧИН, МАКСИМАЛНО 15 БОДОВА	
КРИТЕРИЈУМ 5: УКЉУЧЕНОСТИ ДРУГИХ АКТЕРА, МАКСИМАЛНО 20 БОДОВА	
КРИТЕРИЈУМ 6: ДОДАТНО ФИНАНСИРАЊЕ, МАКСИМАЛНО 10 БОДОВА	
КРИТЕРИЈУМ 7: ПРОМОЦИЈА ПРОЈЕКТНИХ АКТИВНОСТИ, МАКСИМАЛНО 5 БОДОВА	

6. ЧУВАЊЕ ДОКУМЕНТАТА

Корисници малог гранта су дужни да чувају копије свих програмских и финансијских докумената најмање 2 године од дана издавања Писма о успешно завршеној реализацији малог гранта.

7. СУКОБ ИНТЕРЕСА

Човекољубље задржава право да током контроле и реализације малих грантова истражи предлог пројекта или грантове због било којег стварног или евентуалног сукоба интереса. Запослени или чланови РГ могу бити у сукобу интереса неко од њих или друга особа под њиховом надлежношћу има директни или индиректни, лични, финансијски или неки други интерес од исхода поступка доделе гранта, измене или престанка гранта. У случају да Човекољубље утврди постојање сукоба интереса, Комисија за доделу малих грантова може дисквалификовати предлог пројекта или укинути додељени грант.

8. КОДЕКС ПОНАШАЊА И ЕТИКЕ

Човекољубље и Корисници малих грантова се обавезују да ће:

- поштовати људско достојанство и основна права свих људи,
- штитити права и достојанство деце и угрожених одраслих особа како би били сигурни од злостављања и експлоатације,
- заштитити права детета од економске експлоатације и од било каквог опасног рада који може ометати дечије образовање, нашкодити дечијем здрављу, физичком, менталном или друштвеном развоју,
- осигурати радно окружење без узнемирања и дискриминације,
- стриктно поштовати стандарде понашања како су наведени у Кодексу понашања и етике, а који ће бити саставни део закључених уговора за доделу малих грантова.

9. ОБЈАВА ПОЗИВА МЕСНИМ ЗАЈЕДНИЦАМА И /ИЛИ ЛОКАЛНИМ ОРГАНИЗАЦИЈАМА ГРАЂАНСКОГ ДРУШТВА (ОГД)

Позив је отворен од дана објављивања, 23. фебруара 2024. године до 15. априла 2024. године. Апликације које буду пристигле након наведеног рока неће бити разматране. Позив за конкретну подршку ће бити објављен јавно и транспарентно и директно упућен у МЗ и ОГД, где је то могуће. Активности одабраних малих пројеката МЗ/ОГД треба да буду завршене најкасније 30 дана након што Човекољубље обезбеди робе и услуге и испоручи их МЗ.

Сва питања која се тичу овога позива за пројекте могу се доставити на имејл asistent@covekoljublje.org. Питања се могу поставити најкасније до 09. марта 2024. године.

МЗ и ОГД треба да доставе попуњен пријавни формулар (један штампани примерак), као и евентуалну осталу захтевану документацију поштом у затвореној коверти на адресу:

**Човекољубље, Добротворна фондација СПЦ
Цара Ираклија 25
11000 Београд**

На коверти назначити:

- Име пошиљаоца
- Адресу пошиљаоца
- Крупним словима назначити: **ПРЕПС II – Предлог пројекта за мали грант**

Рок за слање предлога пројекта малог гранта је 15. април 2024. године (наведени датум је датум слања пошиљке).